

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 360 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

„La grea răspântie“.

... căci nu omul
e deasupra vre-
mei ci vremurile
carmuesc pe om.

Timpurile pe care le trăim, marchează pentru istoria noastră naţională, o perioadă de decădere morală, ce contrastează în gradul superlativ cu ceea ce în realitate ar trebui să fie.

„Victoria neamului“, în loc să ne dea încredere în muncă cinstită, spre a consolida şi cimentarea vechea Dacie reîntregită, în loc să ne dea prilejul să ne purificăm păcatele, ne-a dat ocazie să asistăm la o dureroasă decădere morală.

Sufletele sunt pervertite cu totul. O sugestie generală a pus, se pare, în inconştienţă un întreg neam aproape. Oamenii cinstiţi, cari înainte de război ar fi considerat faptele lor de azi, drept crime odioase, chiar ei duc o goană nebună, atraşi de fata morgana unei rezezi înăvâjiri. Inconştienţa lor merge aşa de departe, încât se fac coadă de topor, în mâna duşmanilor interni, fără a-şi da seama că ajutorul lor contribuie la doborârea falniciei păduri române.

Simţimântele înalte, care ridică pe om mai aproape de dumnezeire, au devenit aşa de transparente încât chiar atunci când se mai face o faptă bună, ea nu are la bază binele obiectiv ci trâmbişarea lui în folosul unei rezezi parveniri, care să satisfacă orgoliul şi îngâmfarearea personală.

Simţimântele rele, din contră, au căpătat aşa intensitate încât pare că tind a distruge chiar cele mai elementare, naturale şi temeinice comori sufleteşti: „credinţa, respectul, mila şi compătimirea“.

Aşi putea merge cu afirmaţiunea mea până acolo, că nu gresesc prea mult, dacă afirm că: „până şi Dumnezeu este speculat“. Aşa se şi explică de altfel, întinderea advenismului, baptismului şi a diferitelor secte religioase, menite a ne desbina în tabere veşnic în ceartă, pregătindu-ne pe nesimţite peirea.

Nepăsarea condamnată a noastră, merge până acolo, încât se traduce într-o apatie generală, care ne face să asistăm impasibili la fapte urâte, murdare chiar, fără să reacţionăm. Ceva mai mult, adesea ne simţim măguliţi găsindu-ne în societatea aceluia, al căror rost şi întreg viaţă este un mare semn de întrebare şi al căror rol s'ar circumscrie, cu prea multă precizie, în strămtul cadru al „Văcăreştilor“, „Gherlei“, ori chiar la „Ocnele Mari“.

Până şi familia, acest stâlp al românismului, până şi ea e adânc lovită în temelii ei. Grija noilor născuţi, e lăsată în seama doicelor nepricepute, adesea bolnave ori streine de neam, de oarece mamele au încetat a-şi face sânul leagăn de pruncuşi, iar taţii nu-şi mai caută odihna sufletului şi fericirea în sânul familiei române, ci se izo-

lează în cafenele, cluburi, ori cârciumi de rând, perzându-şi pe lângă sănătate şi vaza lor de oameni de omenie.

Când micuţii devin mai mărişori, sunt deabinelea lăsaţi şi urgisii în mâinile dadacelor streine de neam, care vor înlocui duşoia mamei cu indiferenţa, bunătaea cu răutatea, eretarea cu pedeapsa, luând în derâdere tot ce este românesc, lipsind pe copii noştri de basmele pilduitoare şi făuritoare de caractere, basme ce atâtea ori, ne-au aprins sufletele, ne-au înduioşat şi ne-au smuls lacrimi neprecupeţite.

Rezultatul acestei educaţiuni, se învederează tot mai mult. Feciorii noştri, cărora noi le vom transmite făclia destinului acestui neam, se închid în sufletul lor, îmbracă haina ipocriei şi a făţărniciei, însuşiri de care neamul nostru nu are nevoie.

Cei chemaşi să faurească suflete româneşti, atraşi şi ei în vârtejul vremii, dau puţină importanţă educării fineretului, ceea ce atrage după sine, o scădere a curbei nivelului cultural şi în special moral.

Preocupările de înaltă morală, socială şi naţională, virtuţile morale şi cetăţeneşti, cu care alătădată ne mândream, au decăzut făcând loc preocupărilor egoistice personale ori de partid.

Asfel fineretul, chemat să ne înlocuiască, lipsit de temelia solidă a celor 7 ani de acasă, lipsit de grija părintească şi neîndrumat cum se cuvine, de îndrumătorii lui, vine în societate cu o mentalitate bolnăvicioasă şi nu e condus decât de principile:

Scopul scuză mijloacele şi cu minim de efort şi muncă maxim de profit şi blestemăţii.

Şi în timp ce noi, atraşi de visul unei rezezi înbogăşiri, ne vindem sufletul şi necuratului, duşmanii noştri interni şi externi, îmbrăcaţi în piei de oase, lucrează tăcut, pe nesimţite şi perseverent la doborârea arborelui românesc, lovindu-ne cu armele, pe care chiar nepăsarea noastră li le pune la dispoziţie.

Societăţi de tot felul, cu scopuri bine hotărâte, dar măiestrii ascunse, anume create de duşmanii noştri, caută să atragă în sfera lor de acţiune toate elementele române de valoare, pentruca dându-le în mână „mala aurea“ să-şi cointerezeze, legându-i de mâni şi de picioare, cum zice frumosul nostru grai, spre a-i rupe de masa românească, săpând prăpastia între conducători şi conduşi, prăpastie care acum un veac şi jumătate a dus Polonia la peire.

Spre a săpa şi mai adânc această prăpastie, duşmanii noştri îmbracă haina apărătorilor celor asupriţi, pentru a strecura în suflete neîncrederea, învrăjbind la luptă de clasă. Se dau drept păzitori ai morăvurilor, pentru a semăna imoralitatea. Sunt naşionalişti şovini, pentru a lucra în slujba internaţionalismului, ori a neamului din care fac parte.

Dacă aceste sunt vremurile, vremuri tulburi şi destul de vietege pentru neamul nostru românesc, cuvine-se să ne oprim o clipă din dansul plăcerilor noastre şi aprinzând făclia adevăratului naşionalism să o învăpăem cu suflarea noastră ferbinte şi curată, să ne purificăm păcatele noastre şi renăscuşi să ne reaşezăm în adevărata slujbă a neamului.

Sfinx.

Despre cooperaţie.

de I. Podea.

— Urmare. —

III. Cooperativele de cruşare sau economii.

Cooperativele de cruşare sau economii se formează cu scop de a cruşa un salariu, un câştig, un profit, fie că cineva a ajuns la el prin muncă, fie prin specularea şi exploatarea semenilor săi.

Aceste cooperative au o deosebită valoare pentru toate clasele sociale, dar mai ales pentru păturile muncitoare de la sate şi oraşe.

Arta de a cruşa este tot atât de importantă, şi în unele cazuri mai importantă chiar, decât arta de a câştiga sau a profita. Sunt oameni din toate straturile sociale, cari, fie prin exploatare şi speculă, fie prin muncă, câştigă mai mult decât se cere pentru un traiu omenesc, şi totuşi partea lor în viaţă le este lipsa şi mizeria sub toate aspectele ei — din cauză că nu ştiu cruşa. Şi sunt alţii, cari câştigă foarte slab, dar prin cruşare şi o cuminte împărşire a puţinului lor, alungă din pragul uşii mizeria şi în casa lor domneşte mulţumirea.

Sistemul nostru social e un sistem de exploatare. Clasele muncitoare sunt sorosite exploatării. Destinul le-a împărşit cu sacul datorita de a muncii şi de a produce cât mai mult, iar din drepturi, le-a dat numai cu vârful de ac. Ele sunt silite să se mulţumească cu milostenia patrenilor.

Atâtea vreme cât păturile muncitoare sunt escluse de la controlul muncii şi de la partea ce cu dreptul le compete din profitul produs de ele — pentru a-şi uşura viaţa le rămâne o singură cale: să se organizeze în cooperative de cruşare, să-şi cruşe micul salariu primit de la patron sau modestul venit al plugăriei sau meseriei lor.

Un plugar, sau muncitor de la oraş, care nu înţelege a-

ceaşa e mai mare duşman al fericirii sale decât ori care patron sau exploator.

Cruşarea înseamnă mărire de salariu. Dacă muncitorimea luptă pentru măriri de salariu, trebuie să înţeleagă că tot mărire de salariu e şi cruşarea salariului mic, şi la aceasta poate ajunge fără să se prindă de piept cu patronii şi organele de control. Totul ce se cere este, puţină bunăvoinţă, înţelegere şi dragoste.

Muncitorii trebuie să se aprovizioneze în comun, procurându-şi toate cele necesare ocupaţiei şi traiului prin o societate a lor. Astfel ei cruşa partea salariului care trece drept profit în punga negustorului. Cum negustorul ştie comanda marfă efină de la izvor, muncitorii organizaţi în cooperative încă pot afla izvorul şi se pot aproviziona direct, făcând zilnic cruşări mărunte, cari la an se ridică la sume foarte mari. Un muncitor care spesează anual cu întreţinerea familiei treizeci de mii de lei, făcând parte dintr-o cooperativă, cruşa la an cel puţin cinci mii de lei. Dacă cooperativa e bine condusă şi numărul membrilor ei e mare, un cooperativist poate cruşa anual şi mai mult. Şi cu aceşti bani câte alte năcazuri nu se pot face.

Iată de ce zic că importanţa cooperativelor de cruşare în viaţa muncitorilor şi ţăranilor e deosebit de mare.

Cooperaţiile de cruşare trebuie să aibă însă la baza lor, sentimentul dragostei de deaproape. Dacă această lipseşte societatea nu poate progresa. Dacă se introduc într-o cooperativă de cruşare apucături şi idei capitaliste, ea se va distruge în scurtă vreme.

Cooperativele muncitoreşti de cruşare în nici un caz să nu maimăfărească cooperativele de speculă şi să nu adopte sistemul lor, nici la crearea fondului, nici la împărşirea beneficiului.

La cooperativele de speculă se practică sistemul „acesta: cine varsă mult la crearea fondului, ia mult din beneficiu.“

La cooperativele de cruşare muncitoreşti, partea cea mai mare a beneficiului revine celor ce cumpără mai mult. Aşa se e cu dreptate. Căci, cine cumpără mult, dă mult cooperativei şi tot mult i se cuvine şi la împărşirea beneficiului.

Când se organizează muncitorii şi ţăranii, nimenea nu va zice: eu daa de două ori mai mult decât fratele meu ca să câştig de două ori cât el, sau: dau de zece ori mai mult decât vecinul meu ce să am drept de zece voturi şi un câştig de zece ori cât al lui. Acestea sunt gânduri de speculaţie. Cu astfel de oameni ţăranii şi muncitorii să nu se întovărăşiască. O cooperativă începută pe asemenea temelii nu poate dura.

Cooperatorii muncitori trebuie să fie inspiraţi de gândul fraternităţii. Ei trebuie să stabilească o sumă minimă pe care să o poată achita ori cine ar dori să devie membru al cooperativei. Iar, dacă se află suflete alese, cari vor înflorirea societăţii şi pot contribui la crearea fondului cu sume ce trec peste minimul statorit, să contribuie, de dragul binelui ce-l fac, dar nu pentru a-şi cumpăra privilegiul, drept la mai multe voturi sau la părţi mai mari din beneficiu.

În toate ţările unde cooperaţia muncitorească a pornit de la ideea de fraternitate şi a fost aşezată pe bază de egalitate, cooperativele au înflorit şi în vreme scurtă au ajuns la o dezvoltare uimitoare. Unde a fost adoptat sistemul capitalist, mişcarea de cooperaţie muncitorească a dat faliment.

O cooperativă muncitorească de cruşare se poate deci întemeia numai cu gânduri curate, cu dragoste, cu multă bunăvoinţă, cu recunoaşterea egalităţii tuturor membrilor în conducerea ei (un vot de membru), cu abandonarea sistemului capitalist (ştergerea dividendelor după capitalul social) şi împărşirea beneficiului în proporţie cu consumaţia fiecărui membru.

— Va urma —

Viitoarele întruniri regionale ale P. N. Ţ. vor avea loc în ordinea următoare:

La 26 Februarie în Cernăuţi.

La 4 Martie la Galaţi.

La 11 Martie întrunire pe cartiere la Bucureşti.

La 18 Martie mare întrunire la Bucureşti, după care va urma congresul dela Alba-Iulia.

Ca să se vadă entuziasmul maselor populare pentru acţiunea partidului naşional-ţărănesc este destul să cităm [un singur exemplu edificator. D. Pantely, fost deputat şi secretarul organizaţiei partidului naşional-ţărănesc din Brăila a primit în ultimul timp peste 8000 (opt mii) de cereri de înscrieri în partid atât din oraşul cât şi din judeţul Brăila.

Fondul de propagandă şi de ajutorare.

În urma apelului organizaţiei P. N. Ţ. din Braşov de-a contribui la fondul creat de direcţia P. N. Ţ. pentru organizarea luptei de rezistenţă cetăţenească, dar mai ales pentru ajutorarea celor ce vor cădea victime în această luptă, au intrat la administraţia ziarului nostru următoarele contribuiri:

Transport din nrul trecut Lei 14.300	
Văd. Maria Moise	
Branisce	Lei 200
I. Podea	„ 1000
X. Y.	„ 500
N. N.	„ 500
N. N.	„ 100

Laolaltă Lei 16.600

D-l Al. Vaida despre libertățile cetățenești

Din importantul discurs rostit de d-l AL. VAIDA-VOEVOD la oanchetul dat în onoarea sa la București, reținem următoarea parte după note stenografice:

...Cea mai grea misiune avem noi ca în mijlocul atâtor persecuțiuni să fim în masa poporului conștiința că unirea neamului românesc — orice ar face ciocii din partidul liberal — este încheagată pentru totdeauna.

Ce dorim noi d-lor? Cerem ca acest neam românesc care este așezat între Orient și Occident și care a fost expus tuturor fluctuațiilor și tuturor curentelor, care se ciocneau între Asia și Europa, tuturor migrațiilor și care totuși a știut să-și păstreze aceeași limbă și același suflet, să beneficieze și de libertățile cetățenești democratice, care pot să-i garanteze un viitor strălucit de care este vrednic. Am cerut viață constituțională, alegeri libere, căci nu are o minoritate dreptul de dispus de soarta unui neam. Pentru ce ne trebuie aceste libertăți cetățenești? Pentru că cel mai umil cetățean, își dă seama că acești 10 ani de guvernare liberală, întreruptă numai puțin timp prin cea averescană, a fost o pacoste pentru țară și pentru întreg neamul românesc.

Strămoșii d-ștră au adus dinastie streină în țară, pentru ca să dispară dintre familiile boierești veșnicile lupte și astfel să poată țara să ajungă la liniște. A fost o înaltă prevedere din partea generației acelei mari, care l'a adus pe Carol de Sigmaringen.

Noi de dincolo am crescut cu toții în tradițiuni dinastice mai adânci de cât d-voastră, pentru că la d-voastră era numai un vernisaj la suprafață, pe când la noi era cultivat de Habsburgi de multe generațiuni. Aceasta încredere și aceste sentimente le-au învățat în casele familiilor noastre, iar dela o pincă la vladică le-avem ca un dar bogat și le-am depus la picioarele tronului Regelui Ferdinand.

Dacă vor fi monarhiști în sufletul lor, d-l Duca și d-l Brătianu, este o chestiune de conștiință a lor; de chestiunile sufletescii nimeni nu te poate judeca decât conștiința fiecărui om. Noi ardelenii, și d-voastră regășenii întruși în Partidul Național Tărănesc suntem monarhiști, nimeni nu se poate îndoi, pentru că noi am avea și curajul și puterea s'o spunem pe față dacă nu am fi monarhiști.

Noi vrem însă ca din acest popor să se poată selecționa puterile tinere și această generație trebuie să priceapă ce este arta de a duce o viață parlamentară și de a governa. Unde am fi noi, nu neam de oameni pus în situațiunea geografică în care ne găsim între atâtea popoare dușmane, dacă ideile generoase ale revoluției franceze nu ar fi fructificat capacitatea de acțiune a întregului neam românesc. Dece ne trebuie și astăzi și ne trebuie și în viitor aceste idei aplicate în mod practic? Pentru că poporul poate să greșescă odată, de două ori, va ispăși, își va face educațiunea cetățenească dar va progresa. Este de datoria noastră ca să facem loc unei generațiuni care are să vină, să fecundeze progresul acestui neam. În România Mare dacă nu ești liberal poți să fii profesor universitar, distins scriitor, gazetar, inginer, avocat, medic, nu ți-e dat însă să lucrezi în acea uzină a viitorului neamului, la principiile turnate în forma concretă a legilor și la actele de guvernământ.

Ce durere este în sufletul poporului nostru, al ardelenilor în

special, când vedem că demnitatea omului, prima bază a progresului în lume a fost călcată de o mână de oameni căinoși, căci numai omul conștient de demnitatea lui e cu adevărat un om politic, care poate contribui la progresul neamului și al omenirii, când vedem că în Ungaria, mult criticată și injurată de noi și în Austria lui Francisc Iosif, mai mult era respectul demnității omului și a cetățeanului decât în România-Mare.

Eu am fost dat afară din Camera din Budapesta, dar detectivii guvernului unguresc erau pe urmele mele ca să nu fiu insultat, iar în România Mare unul dintre cei mai vajnici susținători ai ideii naționale, Pan. Halippa, a putut fi bătut de un nemernic fără să i se dea satisfacțiunea necesară. Astăzi îl vedem pe d. Duca cu un cinism revoltător că vine și spune, mai las-o Popescule, când noi vorbim de asasinarea unor săteni. D-voastră cei din generația tânără aveți cea dintâi datorie ca să ajutați să se ajungă la respectul omului căci până atunci totul este zadarnic.

Slavă Domnului că a început să se deschidă ochii tinerimei noastre universale și să vadă cine sunt aceia cari au abuzat de sentimentul și de cele mai sfinte sentimente ale lor, pe care le-au exploatat pentru scopurile lor meschine și le recomandăm ca printr'un studiu adâncit să se ridice la un nivel mai înalt decât acela la care am ajuns noi cei bătrâni, dar să ia pildă și de la noi, căci noi am spart granițele unei monarhii, fără a sparge geamuri evrești.

Ceeace poporul englez în 1215 a realizat în „magna carta” trebuie să realizăm și noi, să ajungem la realizarea adevărată a libertăților cetățenești. Cuvintele de dragoste frățescă pe care le-ai pronunțat astăzi vor fi un balsam pentru rănilor sângerânde ale Ardealului și în interesul încheșării acestui neam, care trebuie să fie tare și puternic, viitorul adevărat va începe atunci când cu forțe unite românii din patru unghiuri vor fi îndepărtat dela cârmă partidul liberal cu ajutorul Regenței, căci el numai are loc să stea acolo unde este.

Cețiți și răspândiți „Gazeta Transilvaniei” cel mai vechi ziar românesc

Conferințe.

„Spionajul”

Ne grăbim a stabili cu plăcere, dela început, că această a doua conferință a d-lui maior G. Petrescu, ținută Dumineca trecută în sala liceului Șaguna, s'a desfășurat în cadrul unui apreciabil nivel, fiind temeinic studiată, bine rostită și documentată, cu un subiect din cele mai interesante și instructive.

După ce conferențiarul constată situația critică a țării noastre, din cauza dușmanilor externi și interni, relevă rolul diplomației pentru aplanarea conflictelor. Când mijloacele acestea se arată de insuficiente, intervine inevitabilul: războiul.

În afară de pregătirea materială și morală a războiului, popoarele obișnuiesc a-l mai pregăti și printr'un alt factor important: spionajul. El este antimergător războiului și originea lui se pierde în negura vremurilor. Insiși marele Napoleon s'a folosit de spionaj. Statele neutre, în războiul mondial erau adevărate tânguri de conștiințe. Ce erau Dalila, Iuda, decât spionii! Conferențiarul face un călduros apel la opinia noastră publică, să se redestepte, „dacă nu vrem să ajungem slugă la noi acasă, în țară bogată”. Deosebeste spionajul nobil, cel făcut dintr'un îndemn curat național, de spionajul ordinar, făcut din desfrâu și pentru bani. Femea în deosebi a fost desintrebuințată la spionaj, dar ea de multe ori nu-și poate juca rolul până la sfârșit. Multe victorii se datoresc spionajului, așa d. p. victoria navală dela Jutland.

Spionajul constă totdeauna dintr'o întreagă rețea, care se întinde ca o caracatiță peste tot. El este în toate părțile și nicăeri. Nicăeri pentru că organele rețelei, spionii, nu se cunosc între ei și nu pot da relații despre tovarășii lor. O astfel de caracatiță nu o-poși distruge complet. Când crezi că ai prins-o aci, ea apare pe neașteptate în altă parte. Apoi spionii își schimbă numele; ei au nume fictive; corespondența se trimite indirect. Spionul trebuie să aibe calități extraordinare: memorie, inteligență, curaj, șiretărie, maniere, să fie un bun psiholog și iubitor al țării sale. În timpul războiului mondial Roma, București, Iași etc., au fost centre informative pentru spionaj. Un rol important în

Numai Shampoo Elida face părul atât de frumos, că asigură femeii o înfățișare vioae, atrăgătoare și veșnic tinerească.

ELIDA SHAMPOO

ne face părul moale ca mătasea și ușor ca spuma.

descoperirea spionilor are presa. Cu toate că Nemții distruseră la un moment dat, rețeaua de spionaj din Belgia, ea reinviase ca prin minune.

După ce conferențiarul expune în amănunt organizația spionajului și aduce exemple celebre de spionaj, din toata timpurile, precum și din sânul poporului nostru, constată, că otrava contra spionajului este una singură: fiecare din noi să-și facă datoria! Face un nou apel la mame în special, precum și la profeți, dascăli etc., să contribuie din

răspuneri, ca să creștem caracter.

D-l maior G. Petrescu a fost călduros felicitat pentru interesantele și instructivele sale expuneri.

Dr. L.

Examen de cântăreți bisericesti. Aflăm că în 20 Febr. d-nii Vasile Zătică și Ion Ciucășiu din Bod au depus examenul de cântăreți bisericesti, cu nota bine în fața comisiunii compusă din P. S. profopop I. Blaga și primul cantor al bis. sf. Nicolae, Toma Brenciu. Felicitări.

Cugetări senine

de Dr. M. Suciuc-Sibian, medic — Brașov.

7.

Dacă într'o inspirație normală după celebrul fiziolog german din Halle Abderhalden inspirăm 500 centimetri cubi de aer = 1/2 litru aer în medie — atunci în cele 16 inspirațiuni pe minut absorbim 8 litri de aer. Cu o casia eforturilor mai mari musculare, aerul inspirat poate să fie în loc de 1/2 litru, 4 litri și atunci pe minut absorbim în loc de 8 litri de aer, 64 de litri. Și acumă dacă ne mai dăm samă, că noi am moștenit dela strămoșii noștri cu o viață, în continuă mișcare în liber, plumăni cu o suprafață de 120 metri pătrați, și că fără inspirațiuni mai profunde, decât cele obicinuite este imposibil să aerisim întreaga această imensă suprafață a plumănilor noștri, cu cele 180 milioane alveole, ce ușor e să înțelegem că nu ne putem păstra intactă sănătatea plumănilor noștri și astfel a organismur

lui întreg fără inspirațiuni profunde în aer liber, inspirațiuni cari le realizăm mai desăvâșit cu ocazia unui sport oare care, cu condiția că aceste inspirațiuni să se facă prin nas nu prin gură, respirația orală fiind admisă numai în mod temporar la cântăreți și oratori. Sunt de condamnat toți aceia cari și aici la Brașov, în orașul predestinat de natură pentru sporturi și excursiuni, își trăiesc tot viața obicinuită sedentară.

8.

Într'o admirabilă conferință ținută de curând la Sbiu de Mitropolitul Nicolae al Sibiului, unul din cele mai luminate capete bisericești ale noastre cu titlul „Hristos și natura” indeamnă tineretului să urce des munții cari iau fost atât de dragi și Mântuitorului, căci „nimica nu te ojeleşte mai desăvâșit pentru a învinge urcușurile și greutatea vieții decât urcarea munților”. Registrul Casei Peștera (e proprietatea Turingclubului român, la poalele Bucegilor noștri) arată cât de mult știe să ne aprecieze străinii din alte țări, frumusețile de o neîntrecută și

sălbatecă primitivitate ale munților noștri, și noi de aici de la Brașov știm cât de mult sunt cunoscute Postovarul, Bucegii, Piatra mare și Piatra Craiului, de către compatrioții noștri sași, bine organizată într'o societate numită „Karpathen-Verein”. Vizitând anii trecuți ocașional muzeul geografic din Berlin erau espuse ca aparținând celor mai frumoase regiuni din lume, aspecte dela Bicz și din Bucegii noștri. Turingclubul italian numără 400,000, cel francez 200,000 cel cehoslovac 80,000 n'ar fi oare timpul, ca și noi cu toții să srijinim cu un tineresc avânt Turingclubul nostru care sub președenția dlui Haret se prezintă ca un organism deosebit de viu și activ. Sa'uăm cu deosebire bucurie și noi inițiativa luată la Brașov într'o ședință din 10/II pentru crearea secției Brașov a Turingclubului.

9.

Ziarul minoritar „Kronstaedter Zeitung” într'un număr din luna trecută se plânge cu drept cuvânt de programul școlar românesc, care față de vechiul program de sub dominațiunea

meghiară, prezintă o scurtare a anului școlar cu 6 săptămâni este înseamnă în 12 ani de școlaritate 1 an și 5 luni. Dacă mai adăogăm și pierderea la universitate cu cursurile cari abia pe la 15 Nov. se încep și cu vacanțele prea lungi, ne dăm seama, că asta mai înseamnă cam încă 1/2 an pierdere în cei 4—5 ani de universitate. Dacă cu toate astea elevii noștri din punct de vedere al instrucției se presintă destul de bine, este o noia în plus de inteligența poporului român, dar cât suferă de mult educațiunea pe lângă acest sistem, se vede din faptul că abia de găsim ici colo caractere integre la toți ce și câștigă o diplomă pe lângă un astfel de sistem școlar în care programul de instrucție se supraîncarcă spre a se câștiga timp și educațiunea fizică și cea biblică religioasă cari contribuiesc mai mult la formarea caracterelor tari se neglijază cu totul și astfel se impune să strigăm școlilor noastre strigătul ce pare paradoxal „scăpați sufletul tineretului nostru”.

Dela adunarea din Ploesti

Din cuvântarea d-lui I. Maniu.

La grandioasa întrunire din Ploesti, d-l I. MANIU luând cuvântul a spus între altele:

„Având la dreapta partidul patriotic Nicolae Iorga și la stânga partidul social-democrat, noi vom merge înainte biruitori pe calea desrobirii politice și economice a poporului românesc.

În această luptă mare nu ne va opri nici o calomnie și nici o amenințare, căci inimile noastre sunt curate și însuflețite de dragoste pentru cauza care o servim.

Vom merge până acolo când vom putea spune că am învins, învingerea care nu va fi a noastră ci a neamului românesc.

Trebue să luptăm în special pentru morala vieții publice, căci trăim azi într-o mocirlă.

Pentru ca țara să poată fi ținută în robie, oligarhia a întrebunțat cea mai puternică armă: demoralizarea. Tot ce era trădător în această țară a fost răsplătit, iar tot ce-i nobil este persecutat.

D-nii Tăslăoanu și bunul său prieten Goga au trădat partidul național și au devenit miniștri; asemeni și d-nii Goldiș și Lupuș. D-rul Lupu a trădat cea mai sfântă și întreaga prietenie a muncitorimei și a devenit și el ministru. De altă parte Pan Halippa, desrobitorul Basarabiei, a fost palmuit de jandarmi, Ion Mihalache escortat și arestat, iar Vaida Alexandru dat afară din parlament.

Iată, din această pildă, se vede bine ce se petrece la noi. Virtutea, devotamentul și iubirea de țară sunt persecutate, iar cei cari trădează și credințele și pe prietenii lor sunt puși la locui înalte.

Să se știe, că nici o persecuție, ademenire sau nedreptate nu ne va abate, nici pe noi, nici pe d-voastră din calea adevărată.

Noi vrem, prin lupta începută, să înștișăm domnia legilor, pentru că la umbra și sub scutul legii toate clasele producătoare să poată prospera și trăi în această țară.

Luptăm cum vedeți pentru un lucru foarte simplu și suntem mulțumiți de a ne întâlni cu reprezentanții acelora, cari susțin țara prin munca lor fie intelectuală, fie manuală.

Luptăm pentru posibilitățile de mâine, ala mării țării, și pentru libertate și pâinea tuturor.

Aceste idealuri nu le putem atinge decât cu o reprezentanță legală, liber aleasă.

De 8 ani viața publică a țării se duce nu prin legi făcute în sfatul țării, iar guvernele abuzează de puterea lor pentru că parlamentarii lor sunt aleși prin jandarmi și nu este cine să controleze guvernul hoților de urne.

Dacă nu se schimbă situația, țara este expusă la cel mai mare pericol. Noi vrem s-o schimbăm cu orice preț.

O scrisoare a d-lui Mihalache.

La adunarea din Ploesti s'a dat cetera următoarelor scrisori sosite dela d-l I. MIHALACHE, care a fost reținut să ia parte din cauza îmbolnăvirii sale de gripă:

Iubiți prieteni,

Imi pare foarte rău că nesimțindu-mă restabilit pe deantregul de gripa de care am suferit, m'am găsit în neputință de a fi alături de d-va, la această zi mare.

Având onoarea să mi încredințați comanda batalionului național-țărănist de la Prahova, aș fi dorit să dau personal raportul șefului nostru suprem Iuliu Maniu și să-i spun: „Suntem gata. Dăne poruncă”. Aș fi vrut să-l asigur și din mijlo-

cul d-voastră că prahovenii și Ploestii păstrează tradiția faptelor de vitejie și de îndrăzneală pentru libertățile cetățenești.

Și aș fi vrut să flutur sabia de mult trasă din teacă, și dela Ploesti.

Sunt încredințat, că ceea ce n'am putut face eu azi, vor face cu încredință vedniciei mei camarazi din fruntea organizației național-țărăniste dela Prahova.

Sunt încredințat iarăși, că ostașii de la Prahova — tot așa de bravi pe câmpul luptelor politice cum au fost și pe câmpul luptelor de război — vor avea partea lor de glorie în victoria apropiată.

Victoria va veni!

Și Țara e cu noi — și Dumnezeu — „Dreptatea” e cu noi.

Nu poate un pumn de lifte liberele să înfrunte la nesfârșit o țară întreagă flămândă și de pâine și de dreptate.

E desul ca să se miște.

Și Țara s'a pus în mișcare.

Se mișcă în uriașe valuri pe tot cuprinsul — în provincii ca și în regat — și de pretutindeni un singur muget se aude: „Să plece — să plece de voie — că dacă nu, vor pleca de nevoie”.

Cei ce au răspunderea, oricât și-ar astuza urechile, vor auzi-lar de nu vor auzi, noi totuși vom merge înainte după glasul și voia țării.

Căci glasul și voia țării, sunt glasul și voia lui Dumnezeu!

Să trăiți — să trăască șeful nostru Iuliu Maniu.

I. Mihalache.

Invalizii de război sunt scutiți de prestații

Ministerul de interne fiind sesizat de Direcțiunea Generală I. O. V. din Chișinău și de Asociația Generală a invalizilor, că unele autorități comunale din Vechiul regat și din Transilvania interpretând greșit dis. art. 39 din legea I. O. V. publ. în Monitorul Oficial Nr. 97 din 5 Mai 1927, au impus la prestație atât pe invalizii de război, cari nu primesc pensie de la stat, cât și pe acei cari dispun de avere și de căruțe și ne-au cerut să luăm măsură în consecință.

Spre a se cunoaște adevărata interpretare ce trebuie dată dispozițiilor art. 39 din suscitata lege, cu adresa No. 22302 din 1927 s'a cerut avizul Ministerului Lucrărilor Publice.

Ca rezultat numitul Departament face cunoscut că direcția de poduri și șosele a dispus printr'un nou ordin circular, adresat tuturor serviciilor de poduri și șosele din țară, că în conf. cu art. 39 din legea I. O. V. sunt scutiți de prestație toți invalizii de război, atât cei ce primesc pensie dela Stat cât și cei ce nu primesc, dar posedă bilete roșii de reformă definitivă în care li se recunoaște invaliditatea provenită din cauza și în timpul războiului și aceasta indiferent dacă au sau nu avere.

În ceea ce privește invalizii de război din Transilvania de asemenea Ministerul Lucrărilor Publice a dat ordin circular serviciilor de poduri și șosele, pentru scutirea lor de prestație indiferent dacă au sau nu avere sau vite, sau dacă nu au.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Conlucrarea intelectuală Româno-Cehoslovacă

Praga, (Ceps). Profesorul Marinescu, membru al Academiei române a vizitat zilele acestea Praga și cu acest prilej legăturile dintre intelectualii români și cehoslovaci au căpătat o nouă întărire. Prof. Marinescu este al treilea om de știință român, care a vizitat Praga dela începutul acestui an: Primul a fost profesorul Petranu dela Universitatea din Cluj și al doilea cunoscutul istorician al artei prof. Samurcaș din București. Conferința profesorului Marinescu s'a născut un mare interes în cercurile științifice cehoslovace, cari cunosc pe prof. Marinescu din lucrările sale științifice în domeniul medicinei internaționale. După conferința ce a ținut-o la institutul cultural româno-cehoslovac, prof. Marinescu a acordat un interviu redactorului agenției „Ceps”, referindu-se în special la chestiunea colaborării intelectuale dintre România și Cehoslovacia. Între altele d sa a declarat:

Încă înainte de cinci ani, când m'am întâlnit cu ministrul de externe dr. Beneš la Sinaia am împărtășit cu el părerea că conlucrarea politică trebuie să fie înrunită și asigurată prin raporturile reciproce intelectuale. Mijloacele pentru aceasta le-am văzut și le văd în schimbul de profesori și studenți precum și în activitatea științifică comună. Mă ocup de 9 ani cu problema muncii intelectuale și când mi s'a propus în România să organizez Uniunea intelectualilor, am primit această sarcină cu bucurie. Această Uniune și-a impus problema colaborării cu Republica Cehoslovacă. Străduințele noastre nu s'ar fi întâlnit însă cu atât succes dacă n'ar fi contribuit străduințele corăspunzătoare ale cercurilor culturale cehoslovace. În primul rând fu Msgr. Zavoral, care a sprijinit în modul cel mai viu aceste străduințe și care este azi în România din cei mai cunoscuți și iubiți, despre care fapt se va încredința abatele Zavoral însuși în vizita la noi care este anunțată pentru Mai.

Suntem încredințați, a declarat mai departe prof. Marinescu, că legăturile științifice și intelectuale în felul cum sunt cultivate la Praga de Institutul Cultural Româno-Cehoslovac, vor fi de mare folos pentru ambele state, contribuind la realizarea de mari opere. Această părere am expus-o și atunci când am primit pe reprezentanții Micii Antante ai Presei. Consider presa ca promotoare a gândirii umane, Cehoslovacia dispune de oameni valoroși; filozofi, cari au cele mai bune însușiri cetățenești, mari patrioți, spirite cari în umanitate văd lucrul cel mai prețios. Aceasta se manifestă și în presă. Sper și sunt încredințat că colaborarea dintre ambele state va fi în toate privințele rodnică și de mare valoare.

Cronica artistică.

Reprezentarea piesei în 5 acte „Invierea” de Tolstoi.

Această admirabilă piesă s'a reprezentat luni seara în sala Astei, de ansamblul Teatrului Național din București, în frunte cu marea noastră tragediană, *Marioara Voiculescu*, în nota celui mai strălucit succes. D-l *Chr. Duțulescu* (Prințul Nekudoff) și *Marioara Voiculescu* în rolul Caterinei Maslowa, ne-au redat la perfecție întregul șir de stări sufletești, prin cari le-a fost sortit să treacă, până ce au ajuns în sfârșit la apogeul moral al invierii.

Regretăm, că suntem siliți a constata din nou, că publicul nostru nu a înțeles să umple sala, când era vorba de o artistă atât de mare și apreciată, ca celebra noastră tragediană *M. Voiculescu*. De sigur însă, că una din cauzele acestei abțineri va fi fost și teama îndreptățită, că reprezentația va începe târziu și se va termina și mai târziu. Într'adevăr, ea a început la 10 fără un sfert și s'a terminat 1¹/₄, noaptea. Această stare trebuie necondiționat remediată. Ea este o pagubă pentru artiștii noștri și un supliciu pentru public.

L.

Al 2-lea concert al Cazacilor dela Don, „Platoff”

Acest concert de aseară a ficsit pentru a doua oară, până la ultimul loc, sala Redutei. Așteptările au fost complet satisfăcute. Rar ni s'a dat să auzim un cor, care să ne dovedească până la ce perfecție poate să ajungă o mână de oameni, în executarea unor cântece din cele mai grele, atunci când ei dispun de dotația naturală, de voință, de disciplină, precum și de conducerea mazăstră — discretă, originală și energică, a unui diriginte de talia lui *Nicolai Kostjukoff*. Fiecare din sală părea, că ar dori să-i mai asculte ore întregi.

Programul bogat, diverse cântece și compoziții rusești, a fost admirabil executat, soliștii — tenorul și baritonul — cu voci de o specială dulceață, s'au cadrat de minune în ansamblul discipinatului cor, în care unul își plasa cu precizie măestria flueratului.

Dansurile grele rusești, executate în ultimul punct al programului au condensat aplauzele furtunoase și binemeritate ale publicului.

L.

Serată-trio.

Concertul de cameră dat Duminecă de d-nii Em. Bernfeld (pian), S. Biemel (vioară) și A. Moldrik (celo) cu un program select din Mozart, Brahms și Beethoven a dovedit din nou o executare minuțioasă și o aprofundare a operelor marilor compozitori de către cei trei distinși muzicieni locali. Publicul numeros a răspuns.

Comitetul Administrativ al fundației „Ioan Juza” Brașov.

Nr. 5/1928.

Prăvălii de închiriat

Se închiriază pe cale de licitațiune publică cele trei prăvălii din casele Fundației IOAN JUGA, Piața Brașovului, Șirul Botelor 22 (sub Banca ALBINA), precum și cele două magazii din curte, pe timp de trei ani, cu începere din 1 Oct. a. c.

Licitațiunea va fi cu oferte închise și verbală.

Terminul de înaintarea ofertelor 29 Martie 1928 ora 5 p. m.

Începerea licitațiunii verbale în aceeași zi la ora 5¹/₂ p. m.

Condițiunile de licitațiune și de contract se pot vedea în biroul Eforiei școlare (Liceul ANDREI ȘAGUNA).

Comitetul și rezervă dreptul să aprobe oricare dintre ofertele intrate, fără considerare la suma oferită, eventual să nu aprobe nici una din ele și să publice licitațiune nouă

Brașov, din ședința Comitetului administrativ, ținută la 16 Febr. 1928.

Președinte: Secretar: Ioan Pricu. Romulus Dogariu.

Tuturor societăților precum și acelora cari în nemărginita noastră durere, ce ne a cauzat trecerea la cele eterne a iubului nostru soț și tată Gheorghiu, au binevoit a ne consola, le exprimăm și pe această cale profunde mulțumiri.

Familia Gheorghe Mic.

Se arendează prin licitație dela 1 Mai a. c., 280 jugăre cadastrale, lângă Brașov pe drumul Sănpetru, pentru pășunatul oilor. Licitația va avea loc la 16 Martie a. c. Condițiunile se pot vedea la Direcțiunea Industriei Aeronautice Române Brașov. 136 2—2

De vânzare casă familiară nouă, modernă cu prăvălie lângă gară. Informațiuni la ziar. 140 2—3

Publicațiune

Potrivit datelor și termenelor fixate prin legi, având din contribuțiunile directe să fie achitată, în baza impunerii anului precedent, prima rată a trimes trului în curs încă la data de 15 Ianuarie a. c., toți contribuabilii sunt rugați a și achita necondiționat această rată urgent, contrar vor fi urmăriți conform dispozițiilor din legea pentru perceperea și urmărirea veniturilor statului.

Administrator financiar:

Florea

Șeful serviciului: indescifrabil.

141 1—1

VÂNZARE JUBILARĂ DE CIORAPI

O pereche gratuită

Serbăm anul acesta jubileu implinit încă în 1926 de 50 ani a întreprinderii noastre, care a luat ființă la 1876 prin d-na Maria Vogelsang. Din acest prilej am creat pentru onorații noștri clienți **darul jubilar de ciorapi**, servind fiecărui cumpărător la 2 perechi ciorapi (de dame, băieți și copii) a treia **pereche de aceeași calitate GRATUIT.**

Acest dar jubilar se va servi numai timp scurt — până la revocare — în depozitul nostru **Strada Principele Carol (Vămii) No. 11.**

Prima fabrică sibiană de tricotați:

M. VOGELSANG A. G.

DEPOZITUL: Brașov, Strada Principele Carol (Vămii) No. 11.

129 3—3

Pregătirea militară a Ungariei

După cum se știe, tratatul de pace permite Ungariei să mențină o armată de 35 mii oameni și interzice recrutarea. La fiecare o mie soldați Ungaria poate avea 15 mitraliere, astfel că armata ungară ar putea dispune de 525 mitraliere. Cum se prezintă însă realitatea a arătat-o întregii lumi recentul caz dela St. Gotthard. Cum se prezintă armata ungară și recrutările de acolo, se poate vedea clar din interpelarea făcută zilele acestea în parlamentul maghiar de către deputatul social-democrat Ștefan Farcaș, care aruncă o vie lumină asupra celor ce se petrec în Ungaria și erau menite să rămână ascunse opiniei internaționale.

În Ungarie este obligatorie „educația fizică” pentru tot tineretului, care este silit a intra în organizația „Levente”. Aceasta organizație e condusă pe baze militare și membrii ei trebuie să se supună disciplinei celei mai severe ce poate exista într-o armată. Exercițiile sunt regulate și obligatorii. Acest regim a fost introdus prin lege în 1924. Tinerii sunt înscrși și chemați la exerciții, unde dacă nu se prezintă sunt urmăriți de poliți și pedepsiți. În acest mod Ungaria recrutează și își pregătește o armată, care numai cu tratatele de pace nu corespunde. Recrutările se fac pentru organizația „Levente”. Participarea în această organizație este obligatorie pentru fiecare bărbat în vârstă de 20—30 ani. Legea asupra educației fizice obligatorii nu se referă la studenți, aceasta categorie este supusă unui recensământ special, care după dispozițiile Ministerului cultelor se face după registrele de matricule. În legea menționată se spune că scopul organizației „Levente” este educația corporală. Cercurile maghiare nu se lasă nici o clipă de speranță, că vecinii Ungariei se înșeală în ce privește adevăratul scop al acestei organizații, care nu este nimic altceva decât o armată secretă.

Cercurile conducătoare maghiare se supun numai necesității și nu vor să cunoască această organizație cu numele ei adevărat. Ungaria este azi singura țară pe lume, unde educația fizică este legiferată și unde pentru neascultare în această privință se prevăd mari pedepse.

Organizația „Levente” are secțiuni în întreaga Ungarie. Exercițiile principale au loc în fiecare Sâmbătă și Duminică. De multe ori exercițiile se fac și în timpul nopții. La exerciții se rezolvă probleme de tactică militară, se trage la țir, se efectuează spionaj și recunoaștere, se fac marșuri și se experimentează serviciul de alarmă. Exercițiile sunt conduse de instructori, cari sunt ofițeri în uniformă și civili. Disciplina este ca și în armată și pedepsește la fel, ba de multe ori brutal. Comanda este la fel ca cea din armată.

Interpelarea deputatului Farcaș se referă în special la soțitul, în care „educația fizică” din Ungaria este condusă. Tinerii luați la instruire precum și părinții lor sunt supuși la neîncetate persecuții de către instructori și chiar de către ofițeri. La exerciții instructorii procedează într-un mod barbar. Este interesant că sunt ajutați intervenționiști plângeri numai la șapte, în prezent astfel de plângeri au loc și la Budapesta. Tinerii luați la instruire, dacă nu se prezintă, sunt urmăriți noaptea la casele lor, ridcați și conduși la secțiunea polițienească unde sunt crunt pedepsiți, bătuți și pedepsiți. Exercițiile din Buda-

pesta încep la ora 4 dimineața și toți trebuie să fie prezenți la trei. La exerciții sunt deosebita forțați și oameni mai în vârstă. Membrii organizației „Levente” sunt întrebuințați și în scopuri politice în special împotriva partidelor incoomode actualului regim.

Deputatul Farcaș constată că această organizație militară o conduce Ministerul cultelor și spune că e o rușine pentru cultura maghiară, când sub patronajul Ministerului cultelor și în structura tineretului maghiar este bătut, palmuit și torturat, ridicat noaptea dela casa părinților și tratat în mod barbar.

Ministrul cultelor Klebelsberg a răspuns la această interpelare neplăcută pentru întregul guvern, că libertatea asociațiunii este un lucru, cărui nu se poate reproșa nimic.

Sedința Consiliului Municipiului Brașov

Consiliul Municipiului Brașov a ținut luni seara o scurtă „ședință”, în care s'a rezolvat ordinea de zi publicată în ziarul nostru.

Între altele s'a făcut prima celtire a propunerii delegației permanente de-a se contracta dela banca „Albina” un împrumut de 7 milioane lei pentru intensificarea rețelei apeductului. În ședința viitoare se va intra în meritul chestiunii.

S'a primit după o discuție mai lungă cu unanimitate propunerea delegației permanente ca orașul să cedeze un teritoriu de 5000 metri pătrați în vederea construirii unui pavilion pentru viitorul târg de mostre, proiectat de ministrul agriculturii la Brașov. Acest pavilion să servească și pentru alte festivități, când nu stă în serviciul expoziției proiectate. Consilierul agricol d-l Anghelescu a observat în decursul discuției că primăria nu poate ceda acest loc fiind teritoriul de sub Straja expropriat. Primarul dr. Moga a răspuns la această observație, că întrucât nu există o hotărâre definitivă pentru exproprierea de către comitetul agrar, în urma apelului făcut la timpul său de către primărie, exproprierea nu poate fi considerată de definitivă, putând astfel să se cedeze teritoriul menționat.

Interpelări.

La punctul „interpelări” consilierul Copony, a cerut primarului să ia măsuri ca apa să nu mai fie închisă în cursul nopții. A cerut apoi sancțiuni în contra diferiților comercianți cari trag firele electrice în latură străzilor pentru a-și face reclame, fapt, care constituie un permanent pericol pentru pietoni.

D-l dr. Moga, a răspuns că, din cauza debitului mic de apă, primăria a fost nevoită să recurgă deocamdată la măsura arătată de d-l Copony și că, va reveni asupra ei îndată ce va fi intensificat debitul apeductului.

În ceea ce privește chestiunea firelor electrice, promite că va lua măsuri.

D-l dr. Boita, protestează contra faptului că, se îngăduie în consumație un lapte de calitate rea și cere desființarea chioșcurilor din str. Lungă, cari dau un aspect urât orașului. D-l dr. Moga, a răspuns că chestiunea chioșcurilor a fost transată de mai multă vreme în mod formal și că micii comercianți au fost îngăduiți dintr-un spirit umanitar. Acum când consilierii cer din nou desființarea lor, va trece la fapte.

Telegramele organizației Brașov a P. N. T.

Cu prilejul banchetului dat în onoarea d-lui Al. Vaida la București s'a adresat secretariatului general la București următoarea telegramă:

Secretariatul General al P. N. T. București.

Gripa mă împiedecă să iau parte la banchetul de azi. Dorosc lui Alex. Vaida și prietinelor excluși din Cameră să-și aibă cât de curând compensația cuvenită. La aniversarea de 10 ani a României naționale, să serbeze și biruința României legale!

Odată cu aceasta dorință a mea exprim și dorința întregii organizații a P. N. T. din jud. Brașov.

Voicu Nițescu,
Deputat și președinte al org. P. N. T. din jud. Brașov.

Înaltei Regențe s'a trimis la București următoarea telegramă:

Înaltă Regență,

Organizațiile Partidului Național-Tărănesc din orașul și județul Brașov profund consternate de izgonirea lui Alexandru Vaida-Voevod reprezentantului simbol al Ardealului și Banatului din Parlamentul Țării protestează cu toată energia în privința acestei samavolnicii și pentru restabilirea păcii sufletești, de care țara are atât nevoie, Vă rugăm Înaltă Regență să luați în stăruire măsura supremă de îndreptare a răului: concediați guvernul și dizolvați Parlamentul, rezultat din fraudă, pentru a intra cu un ceas mai de vreme în legalitate și pentru a face din țaria legii columna de rezim și consolidare a scumpei noastre patrii.

Dr. Voicu Nițescu, deputat, președintele organizației jud. Brașov, Victor Branisce, G. Cutean, vice președinte, preot Debu, Dr. Aron Suciu, Dr. Nicolae Ioaneș, Comandor Dumitriu, Gh. Baboie, O. Cernea, I. Murăroiu, Flaviu Popovici.

În „Valea Ierii” țărăni mor de foame.

Din Turda se comunică ziarului „Patria”:

În plasa Iara din jud. Turda se află comuna „Valea Ierii” locuită în întregime de țărani români, neași moși de seama acolora cari au luptat alături de Iancu odinioară.

Singurul mijloc de existență al locuitorilor acestei comune este lemnul. Ori acest lemn le este refuzat cu încăpățănare idioată de către administrația țării românești. În chin greu și post forțat trupul vajnicului moș se subțiază și apăsă de greutatea vieții se îndoaie tot mai mult spre pământ.

O mulțime de familii ale acestui sat de luni de zile trăiesc mai rău decât cel din urmă musafir al celui mai rudimentar organizat penitenciar. Afară de cartof care în definitiv nu este decât o rădăcină de plantă pușia nutritoare ei nu cunosc alt aliment.

Trăiesc cum s'ar spune cu cuvântul Domnului. În acest timp administrația, administrează cu maximum de rendement foloasele ce se pot trage de pe urma capacității de răbdare a unor țărani cum sunt cei din Iara.

Munții Apuseni sunt exploatați din grația liberalilor de Tischler, Fischer etc.

În definitiv de ce s'ar exploata numai lemnele? Să se dea puțință marilor negustori ca să exploateze și elementul uman, ca să se vadă cât se poate răbda și de unde începe disperarea înfrigurată de frigurile revoltei.

Căci liberalii și-au pus ca problemă: câte piei se pot trage de pe spatele bietului român?

„Cartelul P. N. T. cu comuniștii”

Frontul unic, pe care l-a format Partidul Național-Tărănesc și partidul d-lui N. Iorga cu partidul social-democrat de sub conducerea d-lor Flueraș și Jumanca, pentru delăturarea regimului liberali, a băgat în răcori pe liberal. Ziarele „Viitorul”, „Universul”, „Aurora” d-lui dr. Lupu, marele „bolșevic” de odinioară și codița „Indreptarea” a fătucului Averescu, varsă foc și venin.

La această campanie s'a alăturat acum și oficiosul francez al guvernului „Independența Română” dând alarmă că P. N. T. s'a aliat cu „reprezentanții internaționali a III-a” cu „socialiștii comuniști”, deși toată lumea streinătății și dela noi știe prea bine, că în toate țările social-democrații sunt dușmanii comuniștilor bolșevici. Dovada cea mai bună este că însuși ziarul comunist, care apare la București, atacă cu înverșunare pe social-democrații, pentru că s'au alăturat P. N. T. în lupta de răsturnare a guvernului.

Pentru a lămuri caracterul acordului cu social-democrații, vom spune numai următoarele:

Partidul Național Tărănesc a socotit de o datorie a sa patriotică, să primească, alături de ei, în lupta de răsturnare a regimului actual, pe social democrații. Gestul său a fost călăuzit de ideea de a atrage toate elementele sănătoase, grupate în partidul social-democrat, în făgașul unei acțiuni politice care urmărește: restabilirea unei ordine legale în România, dându-le încrederea în posibilitatea realizării justelor lor revendicări pe calea legală, în lăuntru unui Parlament liber ales de națiune

Ai! și nimic mai mult. Iar cei de rea credință sau cu musca pe căciula pot lătra cât le stă în voie...

O scrisoare deschisă

a d-lui Mihalache către ministrul de justiție.

D-l Ion Mihalache a adresat lui Stelian Popescu, ministrul Justiției, următoarea scrisoare deschisă:

„Mi se atrage atenția că în lipsa mea la Cameră, la 18 Februarie, ați spus aceste cuvinte care de alfel se află publicate și în „Universul” dvs. de azi: „Amintiți-vă mai bine (ați spus) dvs. domnului deputat Potârnică de nenumăratele curse de „du-te vino” pe care le făcea d-l Mihalache între București și Topoloveni pe vremea când era ministru”.

Ori, adevărul este că în cele trei luni cât am fost ministru, am fost o singură dată la țară cu trenul — cu un singur loc din cele șase ale compartimentului, toate ocupate de particulari; că îmi făceam cele mai multe drumuri în București pe jos, că dispusesem vânzarea a o parte din automobilele ministerului Domeniilor și că într-o singură împrejurare am folosit automobilul ministerului afară din București aducând și înapoiind soția când am căzut bolnav.

Atât.

Nu mi-ași fi făcut niciodată un merit din acest lucru — și nici n-am spus-o până azi.

Dar de aci și până a fi învinuit tocmai de fapte contrarii — și încă de un ministru al Țării și dela tribuna Parlamentului, — înțelegeți că e oarecare deosebire...

Nu știu ce v-a putut îndreptăți să afirmați aceste inexactități: seriozitatea informațiilor ca director de gazetă — ori obiectivitatea și buna credință de ministru al Justiției?

I. Mihalache,
deputat.

Informații

Reînscriserea în armată a condamnaților amnistiați. Ministerul de război, având în vedere dispozițiile legii de amnestie a luat următoarea decizie: Se anulează toate aprobările date de Ministerul de război, pentru ștergerea din controalele armatei a condamnaților militari, grade inferioare, cari au fost amnistiați prin suscitata lege de amnestie. Se vor reînscris în registrele corporilor de trupă și cercurilor de recrutare, toți condamnații din această categorie, amnistiați în virtutea legii de amnestie suscitată. În vederea reînscriserii în controale, cercurile de recrutare se vor călăuzi după tabelele de amnestiați ce li se vor înainta de consiliile de război.

O lămurire. În ziarul nostru s'a scris zilele aceste că și într-o cărciumă din cartierul „Gacimaier” s'ar fi servit o tocană liberală. O delegație de cetățeni din acel cartier ne roagă să comunicăm că știrea nu corespunde realității. Nu li s'a servit nici o tocană, pe care chiar dacă li s'ar fi oferit, ar fi respins-o.

Ne bucurăm că nici pe la frații noștri din Gacimaier „nu se trece”.

Sporul de scumpete și cota de chirie a membrilor corpului didactic primar din Brașov s'au stabilit astfel: scumpete 750, cota de chirie pentru necăsătorii 20 la sută, pentru căsătorii fără copii 25 la sută, pentru căsătorii cu copii 30 la sută. Pentru învățătorii din comunele județului s'a stabilit sporul de scumpete cu 500 lei.

Un incendiu s'a declarat ieri dimineață la ora 3.45 în magazinul de colonială al d-lui Ioan Grozea, Strada Lungă Nr. 23. Intervenind pompierii focul a fost stins după o oră. Pagubele în mărfurile arse sau distruse sunt de aproximativ 400.000 lei. Prăvălia a fost asigurată la 1 milion lei. Ancheta e în curs pentru stabilirea cauzei incendiului.

Ilusionistul Uferini va da reprezentații la Reduță în 28, 29 Februarie și 1 Martie. Se vor face experimente magice cum nu s'au mai văzut și cari vor produce senzație. Biletele dela 40—130 lei se vând începând de mâine la agenția Klinggor.

Societatea costenilor „Ajutorul”, societate de cultură și ajutorarea orfanilor invită cu toată onoarea la producțiunea muzicală-teatrală-declamatorică împreună cu dans, ce o va aranja Sâmbătă, 25 Februarie 1928 în toate sălile Redutei. Începutul la orele 8 seara precis. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea orfanilor. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Goana după sinucigași. Cu venirea primăverii a devenit în Polonia iar de actualitate chestiunea limitării sinuciderilor. În acest scop secția tehnică a primăriei Varșovia a luat în discuție înființarea de rețele subpodurile din Varșovia, în care candidații la înec ar fi prinși în caz că ar voi să sară în apă. Rețelele vor fi întinse sub poduri înclinate sub un unghi de 45 grade și vor fi legate prin semnale acustice cu oficiile polițienești.

Dr. M. Suciu Sibianu: Specialist în boala de ochi, nas, gât și urechi, demisionat dela Spitalul de ochi, s'a mutat, Piața Rozelor (Sub Bucium) No. 9 și primește dela 9—12 și 4—6 p. m.